

תקון חמשים ושמונה

⊗ ליל ז' בניסן

הכנת הס"א בכח גבורה דעתיק ודיקנא דאריך

ולכל היד החזקה דא חכמה סתימא. ולכל המורא הגדול - זה הפבוד של הדיקנא - הזקן העליון. פתוב: בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, והארץ היתה תהו ובהו ונו' (בראשית א,א-ב), פאן סודות עליונים לבעלי החכמה. בא וראה, מתוך התוך הזהמה, פסולת יוצאת למטה, ומתחלקת למדרגותיה לפי סודות עליונים. שנאמר לגביהם: גם את זה לעמת זה עשה האלהים (קהלת ז,ד).² המקור החיצוני התחלק לשלשה שרשים, פנגד שלשה זמנים שגודעו לבעלי הפודות. [השרש] הראשון, בשלשה העולמות נודע, והם בלע יוכב וחושם, ונתפאר.³ [השרש] השני, בסוד

ולכל היד החזקה דא חכמה סתימא. ולכל המורא הגדול, דא יקירו דדיקנא עלאה. פתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וכו' (בראשית א - ב) הקא רזין עלאין למארי חכמתא. תא חזי מגו התוכא דזוהמא סוספיתא נפקת לתתא, ואתפרשת לדרגהא לפום רזין עלאין, דאתמר בהו גם את זה לעמת זה עשה האלהים (קהלת ז יד). בתלת שרשין אתפרש מקורא דלבר, לקבל תלת זמנין דאשתמודעו למארי רזין. קדמאה בתלת עלמין אשתמודע, ואנון בלע יוכב חושם, ואתמר. תנינא ברזא

1. ענין הסוספיתא מובא כמה פעמים בזוהר וענינו פסולת. ס"א עי' זהר ויחי רכח ע"א: "וכל הני התוכא סוספיתא דדהבא"; שם וארא כד, ע"ב; ויקהל רכד, ע"ב; פקודי ח"ב רכד, ע"ב; וזה ענין הסט"א, וזה מבח' הוד, עי' עץ חיים שער לה, פ"ה, ח"ב נד, ע"ג; ראה הערה 3.
2. עי' לעיל תי' לח, בדברי מט"ט שרא רבא, קל"ח פתח ל, עמ' קג - קד.
3. אדרא רבא ח"ג, קלב, ע"א; פתחי חכמה ודעת סי' יד, שערי רמח"ל עמ' קנב; ושער מאמרי רשב"י מב, ע"ג, ד"ה ועוד. אדיר במרום ח"ב, מ' ז' מלכין עמ' צה - קא. ובירור הענין בכללי חכמת האמת סי' סד: "הדיקנא נעשית מהבירורים שנבררו משם ב"ן בסוד מלכי הקדם, שעל כן נקראת ימי קדם, כנ"ל וזהו המקום שהתחילו להתברר וליראות בסוד גבורות שהן מכניעות הקליפות, שהן הפסולת [אולי זה הסוספיתא] שנדחה מהם. אמנם מה שנגלו כאן [בדיקנא] הוא בירורי ג' מלכים הראשונים שהם בלע יוכב חושם והם סוד דעת חסד וגבורה. ומה שנשאר מהם, הם קליפות קשות מאוד".

התנינים הגדולים שגמצאים בתוך הים.⁴ והם מפלל שש קצוות יוצאים. והראשון, מפלל של עשר.⁵ [השרש] השלישי, בסוד של עורב, מפלל של שלשה [ראשונות]. הרי נאמר, עור"ב עבו"ר בור"ע. [אחר כך] הדברים התחלקו לצדדיהם.

השרש הראשון עומד לכפות בוחות הטמאה, לתפוש אותם בשרשרת בערפם.⁶ [השרש] השני, משם [הקלפות] מתחזקים ויונקים. ושם נכללו בתוך הים כל אותם סודות של צרופי אלהים, שמהם אלו הטמאות ממישיכות.⁷ וזה סוד, פאשר המדרגות נמצאות בשלימות,⁸ הסטרין האחרנין גשברים תחתם. אבל בזמן [שהפדרגות] אינם בשלמותם, אז אלו [הקלפות] יונקים כדי להתחזק. בא וראה, על ידי הסוד הזה מתבארים סודות בפסוקים. [פתוב]: והארץ היתה תהו (פראשית שם, שם) זה: קו תהו (ישעיה לדיא),⁹ הפל בכללות אחת. וזה היציאה של הסטרא אחרא, שיצאה מתוך השבירה של

דתנינים הגדולים דקימין גו נמא. ואנון מפללא דשית סטרין נפקין. וקדמאה מפללא דעשר. תליתאה ברזא דעורב מפללא דתלת. הא אתמר עורב עבור בורע. ומלין אתפלגן לסטריהו.

שרשא קדמאה קאים לאכפא סטרין בישין, למיקם עליהון כשלשלאה בקדליהון. תנינא, מתמן מתקפן וינקין. תמן אתפלילו בגו נמא כל אנון רזין דצרופי אלהים דמניהו משכין אלין מסאבין. ורזא דא פד דרגין קימין בשלימו, סטרין אחרנין מתברן תחותיהו. אבל בזמנא דלאו אנון בשלימו דלהון, פדין אלין ינקין לאתתקפא. תא חזי ברזא דא מתפרשין רזין בקראי (בראשית א ב) והארץ היתה תהו דא קו תהו, כללא בכללא חדא. דא נפיקו דסטרא אחרא דנפק מגו תבירו

4. עי' זהר בא ח"ב לד, עא, וע"ב.

5. עי' ת"ז תי' טט, קח, ע"ב.

6. עי' ת"ז תי' כא, מט, ע"א, עי' קל"ח פתח ל.

7. עי' עץ חיים שער טו, פ"ו, ח"א, עח, ע"א.

8. כשתבונה, שממנה היניקה, עולה למקומה לאימא.

9. עי' חגיגה יב, ע"א; זהר בסוף, תוספות שה, ע"ב: [והארץ] היתה תהו, מאי תהו? דא קו ירוק דאקיף כל עלמא וארי קו תהו דכתיב: ונטה עליה קו תהו ואבני בהו. בהו - כמה דתנינן אבנין מפולמות דמשתקען גו תהומי ומנהון נפקין מיין; זהר חדש בלק מ' תהו ובהו; זהר פנחס רכז, ע"א.

העולמות הראשונים שנחרבו¹⁰. ואחר כך [ו]בהו (בראשית שם,שם), זה: אבני בהו (ושעיה שם,שם)¹¹, שפך מתחלקות המדרגות לכמה אבנים¹² ולכמה צדדים [של הסטרא אחרא]. שהרי בהתחלה, הכל בכללות אחת יוצא¹³. ואחר כך, בשעה שמתבררים המדרגות למעלה, כך נודעים המדרגות בחוץ. אחר כך: וחשך על פני תהום (בראשית, שם,שם), זה סוד של כל צרופי אלהים, שהכל נכלל באלו התנינים [שהם חשך]¹⁴ שנאמרו, וזה עומד בתהום זו.

כאן סוד המטה שהפך לנחש¹⁵, והם סודות עליונים שהמלך הקדוש למד אותו [את משה] בסנה, בזמן שהראה לו את המטה שהפך לנחש, ופחד ממנו (ע"פ שמות ד,ג). באותו זמן אמר לו [הקדוש ברוך הוא]: שלח ידך ואחו בזנבו (שם, שם). בא וראה, מטה

דעלמין קדמאין דאתחרבו. לבתר בהו, דא אבני בהו (עי' חגיגה יב). דהכי מתפרשאן דרגין לכמה אבנין בכמה סטרין. דהא בקדמיתא פלא בכללא חדא נפיק. לבתר בשעתא דאתברירו דרגין לעלא, הכי אשתמודעו דרגין לבר. לבתר וחשך על פני תהום, דא רזא דכלהו צרופי אלהים דכלא אתפליל באלין תנינים דאתמרו, ודא קאים בהאי תהום.

הכא רזא מטה דאתהדר לנחש, הכי רזין עלאין אוליה לה מלפא קדישא בסנה, בזמנא דחמינא לה להווא מטה דאתהפך לחויה ודחילנא מנה. בההוא זמנא א"ל (שמות ד ד) שלח ידך ואחו בזנבו. תא חזי מטה דא איהו ד"ן

10. עי' ת"ז תי' ס' צג, ע"א, קל"ח פתח לז עמ' קלט: "והוא ענין שבירת הכלים ותיקונם.. שמן הספרות האלה [של ב"ן] יצאה הס"א; שם פתח נב; עיין ג"כ כללים ראשונים כלל יא.
11. עי' חגיגה שם, עי' לעיל תי' נד, ד"ה: מראה תנינא; יחוד היראה, אדיר במרום ח"ב, עמ' קמ: "תהו דא חנק דכתיב קוי תהו חבל מידה. בהו - דא סקילה אבנין דמשוקעין גו תהומא רבא לעונשא דחייביא", והוא ע"פ זהר בראשית יא, ע"ב.
12. עי' ת"ז ת"ז מזהר חדש קס"ט, ע"ב.
13. מהדיקנא בשלש עולמות, עי' שערי רמח"ל עמ' קנב: "ותדע שכל הדברים שנבראו - כולם מן המלכים קדמאין יצאו ונבראו, וע"כ וכו' כללותם הוא בתיקון הראשו של הדיקנא הזאת, ונקראים שלשה עולמות של הדיקנא, כי נכללים כולם [כל הז' מלכין] בשלשה, שהם בלע יובב וחושם. ואלה השלשה הם שורש לכל הנבראים בין ברואי הקדושה ובין הס"א, כי הכל צריך לעמוד בגבולו.."
14. עי' זהר בראשית ח"א, לד, ע"ב.
15. ת"ז תי' ס, צג, ע"ב. עי' גזי רמח"ל, קנאת ה' צבאות, עמ' צח.

[שְׁבִימְרִיָּה ד"ן] זה ד"ן מאדנ"י.¹⁶ וְשֵׁם הָיָה מִתְחַזֵּק פְּרֵעָה הַרְשָׁעָה, שֶׁהוּא הַתְּנִינִי.¹⁷ וְכֹאֲשֶׁר רָצָה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא לְהַכּוֹת אוֹתוֹ, כְּתוּב: וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ ד"ן אֲנֹכִי (בְּרֵאשִׁית טו, יד). אֲבָל בֹּא וּרְאֵה, מִמַּטָּה זֶה יֵצֵא נְחֹשׁ זֶה, שֶׁהוּא הַתְּנִינִי.¹⁸ וְדָאִי. וְכִנְגַד זֶה נִתְּנָן כַּח לְיִשְׂרָאֵל לְכַפּוֹת אוֹתוֹ וְדָאִי. וְזֶה סוּד [הַפְּסוּק]: יְהִי ד"ן נְחֹשׁ עָלַי דְּרַךְ (שֵׁם מַט, יז). וּמְשִׁי"ח כְּמוֹ זֶה הוּא [כְּמִנְיָן] נְחֹשׁ, כְּנֶגֶד נְחֹשׁ זֶה. וְעַל דָּן נֶאמְרוּ: הַנְּשֹׂף עֲקָבֵי סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזוֹר (שֵׁם שֵׁם, טו).¹⁹ שֶׁהָרִי הַתְּנִינִי הוּא כְּסוּס בְּיַחַס לְאֵלוֹ [הַנְּמַצָּאִים] לְמַטָּה שְׂרוּכְבִים עָלָיו. שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא לְמַעְלָה מֵהֶם, לְגִבְיָהֶם הוּא נִקְרָא סוּס, [מְשׁוּם] שְׂרוּכְבִים עָלָיו. וְכֹזְמָן שְׂד"ן מְאֹדנ"י יִתְחַזֵּק בְּכַח הַמְּלָךְ, אִזּוֹ זֶה הַנְּחֹשׁ יִפּוֹל מִכֹּזְמָנוֹ. לְפִיכֹךְ: וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזוֹר. כֹּל זֶה כֹּזְמָן שֶׁהַנְּאֵלָה תִּהְיֶה וְתִדְרַע וְדָאִי. וְסוּד זֶה: לִישׁוּעָתְךָ קוּיָתִי יְהוָה (שֵׁם שְׁמ, יח).

בֹּא וּרְאֵה, [זֶה] הַתְּקוּן, כְּמָה תְּלוּי? אֵלָא שְׁלַח יְדָךְ וְאַחֲזוּ בְּזַנְבוֹ (שְׁמוֹת שֵׁם, שֵׁם). מָה זֶה יְדָךְ? אֵלָא זֶה הַיָּד הַעֲלִיּוֹנָה, הַיָּד הַחֲזָקָה, הַיָּד שֶׁל עֵתִיק יוֹמִין.²⁰ שְׁנִמְצָאת נִעְלָמָה בְּתוֹךְ הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה הַהִיא

מֵאֲדַנְי. וְתִמְנָן הָיָה מִתְתַּקֵּף פְּרֵעָה רִשְׁיָעָא דְאִיהוּ תְּנִין. וְכַד בְּעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחְזָאָה לֵיה, כְּתִיב וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנֹכִי (בְּרֵאשִׁית טו יד). אֲבָל תָּא חֲזִי מַהֲאִי מַטָּה נְפִיק נְחֹשׁ דָּא, דְאִיהוּ תְּנִין וְדָאִי. וְלִקְבֹּל דָּא אֲתִיְהִיב חִילָא בִישְׂרָאֵל לְאַכְפִּיאָה לֵיה וְדָאִי. וְרָזָא דָּא (שֵׁם מַט יז) יְהִי דָן נְחֹשׁ עָלַי דְּרַךְ. וּמְשִׁיחַ כְּנֶגְוָא דָּא אִיהוּ נְחֹשׁ, לְקַבֵּל נְחֹשׁ דָּא. וְדָן אֲתִמְרַר בַּה הַנְּשֹׂף עֲקָבֵי סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזוֹר. דְּהֵאִי תְּנִין כְּסוּסִיאָה אִיהוּ לְגִבְיָה אֲנֹן דִּלְתַתָּא דְרֹכְבִין עָלֵהּ. דְאָף עַל גַּב דְאִיהוּ לְעֵלָא מְנִיְהוּ, לְגִבְיָהוּ סוּסִיאָה אֲתִקְרִי דְרֹכְבִין עָלֵהּ. וּבְזַמְנָא דְדָן דְאֲדַנְי אֲתִתְקַף בְּתַקְפָּא דְמִלְפָּא, כְּדִין נְחֹשׁ דָּא נִפֹּל מִנֵּה. בְּגִין כֹּךְ וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֲזוֹר. כֹּל דָּא כְּזַמְנָא דְפִרְקָנָא יְהֵא וַיִּשְׁתְּמוּדַע וְדָאִי. וְרָזָא דָּא לִישׁוּעָתְךָ קוּיָתִי ה'.

תָּא חֲזִי תְּקוּנָא כְּמֵאִי תְּלִיא. אֵלָא שְׁלַח יְדָךְ וְאַחֲזוּ בְּזַנְבוֹ. מֵאִי יְדָךְ. אֵלָא דָּא יְדָא עֲלָאָה, יָד הַחֲזָקָה, יָד דְעֵתִיק יוֹמִין דְקִימָא טְמִירָא כְּגוֹ הֵיא חֲכָמָתָא עֲלָאָה. תָּא חֲזִי כְּלָא בְרָזָא דָּא

16. עי' קה"צ, גנזי רמח"ל עמ' צח ועד עמ' קא, בביאור ענין המטה והנחש.

17. ע"פ יחזקאל כט, ג

18. פי', במטה יש שתי בחינות, בחי' מטה ובחי' נחש, טוב ורע, וכשהס"א מתחזקים נהפך לנחש, עי' ת"ז תי' צג, עב.

19. זה הס"מ שרוכב על הנחש, עי' פרקי דרבי אליעזר פרק יג.

20. כדלעיל תי' ח, עמ' פ'.

[ח"ס של א"א]. בא וראה, הכל בסוד זה מוכן. שהרי מתוך הגבורה התחתונה, שהיא סוד אלהים,²¹ מתפשטים מדרגות אחר מדרגות, עד שמהם יוצאים למטה אותם פוחות הטמאה.²² ואלו הפוחות לא נכפים אלא בשרשיהם. שהרי בזמן שהשרש העליון [אימא] מתחזק, הוא חוזר וכולל כל המדרגות שלו למעלה, [אז] פוחות הטמאה נופלים למטה ונשברים. לפיכך: שלח ירך ואחו בנבוא. שהרי התנין הוה, ביחס לאלו [הנמצאים] למטה נקרא זנב, ושם צריך להתחזק ביד הוה כדי לכפות אותו. אז: ויהי למטה בכפו (שם שם,שם). באותה פה ששם נמצא התנין האמור. ושם [באותה פה], הנחש הפך למטה, להשבר ולהכפות תחתיו. והוא דין [כמנין מט"ה] שנתבאר.

בא וראה, היד הוה, בַּחֲכֵמָה הִיא [סתימאה של אריך אנפין] נתעוררה. משם התפשטה בשלש עשרה תקונים עליונים [של הזקן של א"א], הנקראים י"ג מדות של רחמים. וזה סוד: ולכל המורא הגדול. המורא - זה מדות, של רחמים - זה הגדול. לפיכך: ולכל היד החזקה - בפנים [בַּחֲכֵמָה סתימאה דא"א]. ולכל המורא הגדול - בחוץ [בזקן], באותן מדות שנאמרו. וזה [תי"ג

אשתמודע. דהא מגו גבורה דלתתא רזא דאלהים, מתפשטין דרגין בתר דרגין עד דמניהו נפקין לתתא אנון סטרין מסאבין. ואלין סטרין לא מתכפין אלא בשרשיהו. דהא בזמנא דשרשא עלאה אתתקף, תב וכליל כל דרגין דילה לעלא, וסטרין מסאבין נפלין לתתא ומתברן. ובגין כך שלח ירך ואחו בזנבו. דהא תנין דא לגבי אנון דלתתא זנבא אקרי, ותמן אצטריך לאתתקפא בידי דא בגין לאכפאי לה. פדין ויהי למטה בכפו, בהיא [אצ"ל: פהיא] פה דתמן קאים ההוא תנין דאתמר. ותמן נחש אתהדר למטה, לאתברא ולאתפפאי תחותה. ואיהו דן דאתמר.

תא חזי ידא דא בהיא חכמתא אתערת. מתמן אתפשטת ביי"ג תקונין עלאין דאקרוין י"ג מדות של רחמים. ורזא דא ולכל המורא הגדול. המורא דא מדות של רחמים דא הגדול. בגין כך ולכל היד החזקה לגו. ולכל המורא הגדול לבר באנון מכילן דאתמרו. ורזא דא

21. עי' זהר אחרי מות סה, ע"א.

22. ע"ח שט"ו פ"ו; קל"ח פתח מג; מז: "ואז כל מדרגה היתה מניחה ענין הוצאת הרע למדרגה שלמטה ממנה... וכן כל מדרגה [מעבירה וורש הרע] למדרגה שתחתיה, עד שנתבררו כל המדרגות של אב"ע, כמו שהם עתה. והניחו ענין הוצאת הרע אל המדרגה התחתונה שבכל המדרגות - במלכות דעשיה".

מדות] סוד אֲדַנְי. שְׁפָנִים זֶה י"ה
 בְּחֻמָּה סְתִימָאָה. בְּחוּץ [זֶה] אֲדַנְי,
 בְּשְׁלוּשׁ עֶשְׂרֵה תְּקוּנִים [שֶׁל הַזְּקוּן].
 לְפִיכֵד: אִם עֲזוּת תִּשְׁמַר י"ה אֲדַנְי מִי
 יַעֲמֹד (תהלים קלג).

בֵּא וְרָאָה, בְּזִמְנֵי שֵׁשׁ זֶה אֲדַנְי מֵאִיר
 לְמַעַלָּה, גִּתְקוּן וּמֵאִיר כְּמוֹ זֶה לְמַטָּה. אֲזוּ:
 וַיְהִי לְמַטָּה בְּכַפּוֹ (שְׁמוֹת שֵׁשׁ, שֵׁשׁ) -
 [מַטָּה] זֶה ד"ן מֵאֲדַנְי. שְׁבִינֵן שְׁהֵאִיר
 בְּאוּרוֹ, גִּשְׁבֵּר הַנְּחֹשׁ תַּחְתּוֹ בְּוִדְאִי,
 וּנְמִצָּא הַכֹּל בְּתַקּוּן שְׁלָם.

וְעוֹד, לְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה. זֶה:

אֲדַנְי. דְּלָגוּ אֵיהּ י"ה בְּחֻמָּה
 סְתִימָאָה. לְבַר אֲדַנְי בִּי"ג תְּקוּנִין. בְּגִין
 כִּי אִם עֲזוּת תִּשְׁמַר זֶה אֲדַנְי מִי יַעֲמֹד
 (תהלים קלג).

תָּא חֲזִי בְּזִמְנָא דִּשְׁמָא דָּא אֲדַנְי
 אֲתַנְהִיר לְעֵלָא, אֲתַתְקַן וְאֲתַנְהִיר בְּגוּנָא
 דָּא לְתַתָּא. כְּדִין וַיְהִי לְמַטָּה בְּכַפּוֹ, דָּא
 דִּן דֵּאֲדַנְי. דְּכִינּוּן דֵּאֲתַנְהִיר בְּנֵהוּרָה,
 נְחֹשׁ אֲתַבֵּר תַּחְתָּהּ וְדֵאִי, וְאֲשַׁתְּכַח כֹּלָא
 בְּתַקּוּנָא שְׁלָם.

וְעוֹד, וְלְכֹל, הַיָּד הַחֲזָקָה. דָּא

תקון תמישים ותשעה

יראת ה' מפני אימא

ולכל היד החזקה באלף שנין דאנון, אלה יומין דחל, דהכי אצטריכו למהרי, דבהו שלטת סטרא אחרא ואתמר (זח"ב רכז:). ולכל המורא הגדול, בשאר שנין עד דאזדמן פּרְקָנָא שְׁלִים. דְּכָל אָנוּן שְׁנֵינן סְטְרָא אַחְרָא דְּחִילַת וְדַאי מִיּוּמָא דְּפְרָקְנָא. וּבְזַמְנָא דִּישְׂרָאֵל תְּקַעִין בְּשׁוּפְרָא אִיהִי דְּחִילַת בְּגִין שׁוּפְרָא אַחְרִינָא דִּיתְעַר, וְדַא אִימָא דִּתְתַעַר בְּתִיבְתָא דִּישְׂרָאֵל, וְדַא תְּשׁוּבָה ה' עֲלָאָה עַל בְּנִין. לְבַתֵּר תְּשׁוּבָה, תְּשׁוּבָה ה' תְּתַאָּה לְאַתְרָהּ, עִם כְּלָהּ אָנוּן דְּאַתְמִשְׁכֵּן אַבְתְּרָהּ. וְאִימָא עַד לְתַתָּא תְּהֵא מִתְפַּשְׁטַת. כְּדִין

ולכל היד החזקה - באלף השנים, שהם אלף ימי חול [של גלות], שפד הצטרכו להיות, שבהם שולטת הסטרא אחרא, כמבאר¹. ולכל המורא הגדול - בשאר שנים [שאחרי האלף], עד שתבון הגאולה השלמה. שכל אותן שנים [שאחר האלף], הסטרא אחרא פוחדת ודאי מיום הגאולה². ובזמן שישאל תוקעים בשופר, היא פוחדת בגלל שופר אחר שמתעורר³, וזו אימא שתתעורר על ידי התשובה של ישראל⁴. [תשובה] - זה תשובה ה' העליונה - [אימא] על הבנים⁵. ואחר כך, תשובה - תשובה ה' התחתונה [השכינה] למקומה⁶, עם כל אותם [הצדיקים] שנמשכים אחריה⁷. ואימא

ולכל היד החזקה באלף שנין דאנון, אלה יומין דחל, דהכי אצטריכו למהרי, דבהו שלטת סטרא אחרא ואתמר (זח"ב רכז:). ולכל המורא הגדול, בשאר שנין עד דאזדמן פּרְקָנָא שְׁלִים. דְּכָל אָנוּן שְׁנֵינן סְטְרָא אַחְרָא דְּחִילַת וְדַאי מִיּוּמָא דְּפְרָקְנָא. וּבְזַמְנָא דִּישְׂרָאֵל תְּקַעִין בְּשׁוּפְרָא אִיהִי דְּחִילַת בְּגִין שׁוּפְרָא אַחְרִינָא דִּיתְעַר, וְדַא אִימָא דִּתְתַעַר בְּתִיבְתָא דִּישְׂרָאֵל, וְדַא תְּשׁוּבָה ה' עֲלָאָה עַל בְּנִין. לְבַתֵּר תְּשׁוּבָה, תְּשׁוּבָה ה' תְּתַאָּה לְאַתְרָהּ, עִם כְּלָהּ אָנוּן דְּאַתְמִשְׁכֵּן אַבְתְּרָהּ. וְאִימָא עַד לְתַתָּא תְּהֵא מִתְפַּשְׁטַת. כְּדִין

1. זהר פקודי ח"ב, רכז, ע"ב: האלף לך שלמה - דאינון אלף יומי החול ואינון יומי דגלותא. כמה דאית אלף יומין דקדושה הכי נמי אלף יומין לסטרא אחרא; אדיר במרום ח"ב עמ' קכא: "והוא תיקון ההוא - ששם אלף יומין דחול"; תקט"ו תפלות ת' קסב: "והודי נהפך עלי למשחית - בעבורו נגזר לישראל שיעמדו אלף יומין דחול בגלות"; שם ת' שרז.
2. עי' תיקוני זהר תי' ז', כ"ד, ע"א.
3. וזה סוד, לערבב את השטן, עי' ר"ה טז, ע"ב, עי' גם פרי לצדיק דרוש ר"ה ח"ה.
4. עי' בזהר לך לך ח"א ע"ט ע"ב, בסתרי תורה.
5. עי' זהר ויחי ח"א, ריט, ע"א: "ואמא תבת וכסיא על בנין כדין אתקרי תשובה, מאי תשובה דא תשובא דאימא דתבת בקיומהא"; שם ויקהל טז, ע"א: "אימתי אתקרי תשובה כד אמא מתכסייא וקיימא בחדוה על בנין"; מאמר הגאולה עמ' פב: "ואז תשרה הבינה על בניה כנשר יעיר קנו".
6. עי' זהר כי תצא ח"ג, רפא, ע"א; שע"י התשובה ה' חוזרת למקומה.
7. עי' תי' בהקדמה, א, ע"ב.

תתפשט עד למטה, או שלחבת תצא
 ממנה, כמו שנאמר עליה: להבה
 תלהט רשעים (תהלים קו יח). ונאמר
 לגביה: והיה בית יעקב אש ובית יוסף
 להבה (עובדיה א יח). ואש - זו אש
 שעומדת לצרף את ישראל, כמו שכתוב
 לגביהם: וישב מצרף וגו' (מלאכי ג ג).
 ואחר כך תלהבה תתעורר בסוף הכל,
 לצרוף כל החוטאים, [כמו שכתוב]:
 תלהט רשעים ודאי.

ועוד, ולכל היד החזקה. זה:

שלהוביתא יפוק מנה, דאתמר בה להבה
 תלהט רשעים (תהלים קו יח). ואתמר בה
 והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה
 (עובדיה א יח). ואש, דא אש דקאים
 לצרופא דישראל, דכתיב בה וישב
 מצרף וכו' (מלאכי ג ג). לבתר להבה
 תתער בסופא דכלא לאוקדא כלהו
 חיבא, תלהט רשעים ודאי.

ועוד, ולכל היד החזקה. דא

תקון ששים

גוג בשערי ירושלים

וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה בְּשַׁעַתָּא דִּי יִתִּי גוּג
 לְתַרְעִין דִּירוּשְׁלַיִם. דְּהָא בְּקִטְרוּגָא יִתְעַר
 בְּגִין חוּבָא דְקִין. וּבְזִמְנָא קְדָמָא דִּי יִתִּי,
 אֲשָׁא תְקִיפָא יִתְחַזִּי בֵּין שְׂמֵיָא וּבֵין
 אֲרַעָא תְלַתָּא יוּמִין. וְגוּג קָאִים מְלַבֵּר
 לְקַבֵּל תְּרַעָא, וּמְלַפָּא מְשִׁיחָא מְלַגְו.
 וְאֲשָׁא דָּא מְפָסִיק בִּינֵיהוּ וְלֹא יַעֲבֹדוּן דָּא
 לְדָא מִיָּדִי. בִּין דְּחָמִי דְלֹא יְכִיל
 לְאַתְתַּקְפָּא, יְתוּב לְאַתְרָהּ. לְבַתֵּר, זְמַנָּא
 תְּנַנְנָא יְתוּב. וּכְדִין חֲשׂוּכָא תְקִיפָא
 יִתְחַזִּי, וּכְמָה זַעֲפִין יְהוֹן בְּעֵלְמָא, וּכְמָה
 טוּרִין רְבֻרְבִין יִתְבַּקְעוּן. דְּאַתְמַר בְּהוּ
 (ישעיה נד י) פִּי הַהָרִים יְמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת
 תְּמוּטִינָה, כְּדִין וְחֲסָדִי מֵאַתְרָךְ לֹא יְמוּשׁ
 וְכוּ'. כְּדִין יְתוּב לְאַחֲרָא. אֲבָל תָּא חֲזִי
 דְּהָאִי חֲיָבָא בְּחִלּוּפָא דְזִמְנִין חֲשִׁיב
 לְאַתְתַּקְפָּא, כְּמָה דְּהוּה עֶבֶד פְּרַעָה
 רְשִׁיעָא, דְּכַתִּיב וַיֵּרָא פְּרַעָה פִּי הַיְתָה
 הַרְוּחָה וְהַכְּבֹד אֶת לְבוֹ (שמות ח יא).
 דְּהִכִּי הוּה חֲשִׁיב דְּתִיכּוּל דְּחַלְתָּה
 לְאַתְתַּקְפָּא, אִי לָאוּ הֲשַׁתָּא, לְבַתֵּר זְמַנָּא.
 וְתָא חֲזִי הָאִי גוּג רְשִׁיעָא עוּד זְמַנָּא
 תְּלִיתָאָה יִתִּי וְדָאִי. אֲבָל עַד לֹא יִתִּי,

וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה - בְּשַׁעַתָּא שְׂיִבּוּא
 גוּג לְשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַיִם. שְׁהָרִי עַל יְדֵי
 הַקְטְרוּג יִתְעוּרֵר [לְבוֹא], בְּגִלְל חֲטָאוֹ
 שֶׁל קִין. וּבַפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה שְׂיִבּוּא, אִשׁ
 חֲזָקָה תִּרְאֶה בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ
 שְׁלֹשָׁה יָמִים. וְגוּג יַעֲמוּד בַּחוּץ כְּנֹגֵד
 הַשַּׁעַר, וּמְלַךְ הַמְּשִׁיחַ יִהְיֶה בַּפְּנִים.
 וְהָאִשׁ הַזֹּאת מְפָסִיקָה בֵּינֵיהֶם, וְלֹא יַעֲשׂוּ
 זֶה לָזֶה כְּלוּם. בִּין שְׂרָאָה [גוּג] שְׁלֹא
 יְכוּל לִנְגַח, יַחֲזוּר לְמִקּוּמוֹ. וְאַחֵר כִּד
 יְבוֹא פְּעַם שְׁנִיָּה, וְאוֹ חֲשָׁד חֲזָק יִרְאֶה,
 וְכְמָה פְּעַם יִהְיֶה בְּעוֹלָם, וְכְמָה הָרִים
 גְּדוֹלִים יִבְקְעוּ, שְׁנַאֲמַר לְגַבִּיהֶם: פִּי
 הַהָרִים יְמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטִינָה (ישעיה
 נד, י). וְאוֹ: וְחֲסָדִי מֵאַתְרָךְ לֹא יְמוּשׁ וְגו'
 (שם שם, שם). אִז [גוּג] יֵשׁוּב אַחֲרָה.
 אֲבָל בֵּא וְרָאָה, הַרְשַׁע הַזֶּה, בְּשִׁתְּרוּמֵן
 חוּלְפָה הוּא חוֹשֵׁב לְהַתְחַזֵּק, כְּמוֹ שְׁתִּיָּה
 עוֹשֶׂה פְּרַעָה הַרְשַׁע, שְׂכַתוּב עֲלוּי: וַיֵּרָא
 פְּרַעָה פִּי הַיְתָה הַרְוּחָה וְהַכְּבֹד אֶת לְבוֹ
 (שמות ח, יא). שְׁהָרִי הָיָה חוֹשֵׁב שְׂיִבּוּכָל
 כְּדוּ [כְּלוּמַר, אֱלֹהִים שְׁלוֹ] לְהַתְחַזֵּק,
 וְאִם לֹא עֲכָשׁ, לְאַחֵר [כְּמָה] זְמַן. וּבֵא
 וְרָאָה, זֶה גוּג הַרְשַׁע יְבוֹא פְּעַם שְׁלִישִׁית
 [לִירוּשָׁלַיִם] וְדָאִי. אֲבָל עַד שְׂיִבּוּא, יָקוּם
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר חֲטָא קִין

1. עי' ת"ז תי', סט, קיז, ע"ב; לעיל תיקון נז. וכנגד חטא המרגלים, שהחזיר את הפגם של קין למקומו, יתחזק גוג לקטרג על ישראל לעתיד לבוא, ודי למבין...

מִהֶעוֹלָם. וְזֶה סוּד: וַיֵּשֶׁב מִצְרַף וְגו' (מלאכי ג,ג). וְכִיּוֹן שְׂיָבוֹא [גוֹג] הַרְשָׁע, כִּבְר לֹא יִמְצָא הַחֲטָא.² וְזֶה סוּד: לְמַה רָגְשׁוּ גוֹיִים וְלֹאֲמִים יִהְגּוּ רִיק (תהלים ב,א), רִיק, וְדַאי, שְׁהֵם חֲשָׁבוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאוֹתוֹ חֲטָא [שֶׁל קִיּוֹן], וְהָרִי כִּבְר אוֹתוֹ הַחֲטָא לֹא נִמְצָא. וְכַנְגֵד זֶה צְרִיף צַד הַקְּדֻשָׁה לְהִתְחַזֵּק וְדַאי. וְלִכְלֵל הַיָּד הַחֲזוּקָה - בְּשֵׁתֵי הַפְּעָמִים [הַרְאֵשׁוֹנוֹת], שְׁעֲדוּיִן לֹא הֵעֵבֵר הַחֲטָא. וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל - בְּצִרוּף שְׁמִצְרַף [הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל], לְפָנָי שְׂיָבוֹא בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית, שְׂאֹז בְּשִׂיבּוֹא, יֹאמֵר עָלָיו: צְדִיק מִצְרָה נְחָלֵץ וְיָבֵא רְשָׁע תַּחֲתָיו (מְשָׁלִי יֵא, ח), מְשָׁשׁ.

וְעוֹד, וְלִכְלֵל הַיָּד וְגו', זֶה:

יִיקוּם קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְאֶעְבְּרָא חוּבָא דְקִיּוֹן מְעַלְמָא. וְרְזָא דָא וַיֵּשֶׁב מִצְרַף וְכו' (מלאכי ג,ג). וְכִיּוֹן דִּיִּיתִי הֵהוּא רְשִׁיעָא תוּ לֹא יִשְׁפַח חוּבָא. וְרְזָא דָא, לְמַה רָגְשׁוּ גוֹיִם וְלֹאֲמִים יִהְגּוּ רִיק (תהלים ב,א). וְעִי בְרֻכּוֹת ז': רִיק וְדַאי, דְּאֵנּוֹן חֲשָׁבִין לְאִתְמַקְפָּא בְּהֵהוּא חוּבָא, וְהָא הֵהוּא חוּבָא תוּ לֹא אֲשַׁתַּכַּח. וְלִקְבֵּל דָּא צְרִיף סֵטֵר קְדִישָׁא לְאִתְמַקְפָּא וְדַאי, וְלִכְלֵל הַיָּד הַחֲזוּקָה בְּתַרְיִן זְמַנִּין דְּעַד לֹא אֲתַעְבֵּר חוּבָא. וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל, בְּצִרוּפָא דִּיצְטְרִיף עַד לֹא יִיתִי זְמַנָּא תְּלִיתָאָה. דְּכַדִּין פִּד יִיתִי יְתָמֵר בֵּיה צְדִיק מִצְרָה נְחָלֵץ וְיָבֵא רְשָׁע תַּחֲתָיו (מְשָׁלִי יֵא ח) מְשָׁשׁ.

וְעוֹד, וְלִכְלֵל הַיָּד וְכו' דָּא

2. עי' גם ברכות ז, ע"ב; על מלחמת גוג עי' אוצרות רמח"ל עמ' כב; עמ' צב; ושם פרשת בלק, עמ' קה: "כבר ידוע שהרבה מלחמות צריכים ישראל לעבור קודם שינוחו ממלאכתם. והמלחמה האחרונה יהיה מלחמת גוג ומגוג, שאז ישראל יקומו כארי וכלביא לנקום נקמתם מן האומות אשר לחצו אותם בגלותם. ובאותו הזמן הרבה יהיו שישתעבדו תחת ישראל, והם יהיו גרים גרורים. והיה מהם גם כן שיזידו לעלות ולהלחם עם ישראל. ועליהם נאמר, "ויצא ה' ונלחם בגוים ההם" וגו'... מלחמת גוג ומגוג היא השליטה האחרונה שיחשוב ס"מ הרשע לשלוט על הקדושה. ויהיה הברור האחרון שצריך להעשות. ואז יודע יחודו של המאציל יתברך שמו".